

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

16 квітня 2025 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Факультет психології, політології та соціології
Кафедра психології**

*V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ*

**«ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ
ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»**

16 квітня 2025 року

Одеса – 2025

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Аракелян М.Р.**, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», заслужений юрист України.

Члени редколегії:

Цільмак О.М. – доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Татьянчиков А.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Шмаленко Ю.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лісовенко А.Ф. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ташматов В.А. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за їх зміст.

Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір : матеріали V міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 квітня 2025 року) / за заг. ред. проф. Аракеляна М.Р. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2025. 160 с.

*ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА ТЕМАТИЧНИМИ
НАПРЯМКАМИ*

<i>Абдуллаєва Анна Русланівна, Рєпнова Тетяна Петрівна</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО СТВОРЕННЯ СІМ'Ї.....	39
<i>Аль-Бітар Софія Сафуанівна</i> ВАЖЛИВІСТЬ САМООЦІНКИ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я.....	41
<i>Афонін Дмитро Сергійович</i> РОЛЬ ТА МЕХАНІЗМИ ЕМОЦІЙНО-ЕМПАТІЙНОГО КОМПОНЕНТУ В УЯВНОМУ МОДЕЛЮВАННІ ПРИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПОДІЇ ЗЛОЧИНУ...	43
<i>Бакурідзе Ніна Григорівна</i> КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПІСЛЯ ВИБУХОВОЇ ЛЕГКОЇ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ.....	47
<i>Банєва Таїсія Русланівна</i> РОЛЬ СІМ'Ї ТА СОЦІАЛЬНОГО ОТОЧЕННЯ У ПОДОЛАННІ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ.....	49
<i>Божко Єлизавета Андріївна, Рєпнова Тетяна Петрівна</i> ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	52
<i>Виноградова Каріна Володимирівна</i> ПОРУШЕННЯ ОБРОБКИ СЕНСОРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	54
<i>Волошанюк Ольга Олегівна</i> ВИБІР ШЛЯХУ: СВОБОДА ЧИ ОBOB'ЯЗОК ПЕРЕД СУСПІЛЬСТВОМ?....	57
<i>Геращенко Олександр Сергійович</i> КІБЕРСОЦІАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТІВ ПСИХОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	58
<i>Григор'єва Катерина Олексіївна, Рєпнова Тетяна Петрівна</i> ЕМОЦІЙНА НАПРУЖЕНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ДСНС.....	61
<i>Гулько Маргарита Олегівна</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІДЕРСТВА У СТУДЕНТСЬКИХ ГРУПАХ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	63

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА ТЕМАТИЧНИМИ НАПРЯМКАМИ

Абдуллаєва Анна Русланівна

*здобувачка 4 курсу факультету психології, політології та соціології
Національний університет «Одеська юридична академія»*

Рєпнова Тетяна Петрівна

*кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології
Національний університет «Одеська юридична академія»*

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО СТВОРЕННЯ СІМ'Ї

Проблеми збереження репродуктивного потенціалу країни на тлі економічних криз, військового та безпекового стану пов'язані з соціальним становищем, певними умови розвитку сучасної молоді. Соціально-психологічна готовність студентської молоді до створення сім'ї вбудована у систему цінностей молоді людини та стає більше усвідомленим вибором, що в подальшому впливає на її соціальну адаптацію. За репрезентативним соціологічним дослідженням «Молодь України - 2021» було виділено найважливіші цінності молоді, серед яких вагомими є бажання бути здоровими та добре почуватися (75,7%), мати матеріальний добробут (58,7%) та добрих і надійних друзів (45,8%), щасливу власну родину (40,9%), відчуття захищеності та впевненості у майбутньому (39,7%), можливості щодо особистісного розвитку (37,4%) [4, с. 4]. Поняття соціально-психологічної готовності до шлюбу розкривається у комплексі якостей особистості, знань, ціннісних орієнтацій та навичок, які забезпечують успішну її інтеграцію в сімейне життя та виконання подружніх і батьківських ролей. Становлення та розвиток такої психологічної готовності саме в студентському віці є актуальним на тлі зростання конфліктів і розлучень в молодих сім'ях. Соціально-психологічні та індивідуально-психологічні потреби у розвитку і саморозвитку молоді у напрямку готовності до створення сім'ї на сучасному етапі зазнають певних фрустрацій, насамперед через брак спілкування, обмеження соціальних контактів, відсутність чіткого усвідомлення подружніх ролей та відповідального батьківства.

Психологічні аспекти соціально-психологічної готовності молоді до створення сім'ї розглядаються як ставлення молоді до сімейного життя, розширення особистісного потенціалу, соціальних компетенцій, комунікативних навичок, культури емоцій, емпатії, лідерських якостей, що дозволяють особистості взяти на себе відповідальність за стосунки, підвищення психологічної культури та як результат - здатність до самоактуалізації та самореалізації потреби створити сім'ю [1; 2, с. 95].

До важливих характеристик, набутих особистістю в юнацькому віці провідними є: рівень освіченості, виховання, а також рівень оволодіння певною галуззю знань або діяльністю. Особливого значення набуває психологічна культура, яка включає певні особистісні індивідуально-психологічні якості,

розвинену емоційно-вольову сферу [2, с. 94].

Можна виділити фактори, що впливають на подружні стосунки молодої сім'ї: усвідомлене бажання створити сім'ю, а не тиск партнера, родичів та загалом суспільства; розуміти саме поняття сімейного життя, з чого воно складається, а також права та обов'язки обох партнерів; наявність довіри, підтримки, взаємоповаги і звичайно кохання між подружжям; вчитися розв'язувати проблеми у двох і не тримати образи та злість в середині аби вони потім вибухнули і призвели до ескалації подружніх конфліктів, до розлучення.

Психологічна підготовка до сімейного життя є важливим та складним процесом, який вимагає глибокого розуміння та готовності молодих людей до побудови стійких відносин у подружньому житті. Наукові дослідження зазначають, що багато молодих людей стикаються з труднощами, пов'язаними з психологічною невідповідністю до сімейного життя [3]. Ці труднощі можуть призвести до незадоволення, розчарування та втрати впевненості в собі, конфліктів у молодого подружжя, що призводить до зниження мотивації у шлюбі. Розлучення часто стають результатом нерозуміння, недовіри, нещирості та фінансових труднощів, що виникають після вступу у шлюб. Загалом можна зазначити, що молоді пари часто не усвідомлюють складнощів, пов'язаних із сімейним життям, а перед вступом у шлюб мають ілюзорні уявлення про майбутнє разом.

Війна між Росією і Україною серйозно впливає на різні аспекти суспільства, включаючи готовність до шлюбу та кількість розлучень. Важливо враховувати, що військовий конфлікт створює складні умови та стрес для населення, що може вплинути на їхнє особисте та сімейне життя.

Покращенню сімейних відносин сприяє робота молодих сімей з психологом, відвідування ними тренінгів, курсів з сімейної психології, а також індивідуальна терапія. Такі напрями психологічного супроводу молодих сімей сприяють покращенню психоемоційного стану, зниженню конфліктності, налагодженню комунікації у родині.

Висновок. Соціально-психологічна готовність студентської молоді до створення сім'ї є багатоаспектним процесом, він формується під впливом особистісних, культурних, соціальних і освітніх чинників. А її розвиток потребує системного психолого-педагогічного супроводу, відповідної сімейної просвіти, а також підвищення психологічної культури у сімейних стосунках.

Список використаних джерел

1. Адамова О., Токарева В. До питання про удосконаленого ставлення молоді до шлюбу та сімейного життя. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія, (1), 2025. С. 41-46.
2. Рєпнова Т. П. Соціально-психологічне проектування особистості молоді у подоланні економічних криз. «Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції й національні особливості» : Зб. наук. праць за матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конференції з міжнародною участю / Київський національний універ. імені Тараса Шевченка, 22 травня 2020 року. С. 94-96

3. Сторож А. О. Сучасні тенденції розвитку уявлень сучасної молоді про сім'ю. In The 12 th International scientific and practical conference «Perspectives of contemporary science: theory and practice»(January 13-15, 2025) SPC «Sci-conf. com. ua», Lviv, Ukraine. 2025. 1429 p. (p. 939).
4. Соціологічне дослідження Міністерства молоді та спорту України «Молодь України – 2021». [Електронний ресурс]: <https://inmol.org/sotsiolohichne-doslidzhennia-molod-ukrainy-2021/>

Ключові слова: психологічна готовність до створення сім'ї, студентська молодь, подружні стосунки, психологічна культура сім'ї.

Keywords: psychological readiness to create a family, student youth, marital relations, psychological culture of the family.

Аль-Бітар Софія Сафуанівна

здобувачка 4 курсу факультету психології, політології та соціології

Національний університет «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: кандидат політичних наук, доцент Шмаленко Ю.І.

ВАЖЛИВІСТЬ САМООЦІНКИ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Самооцінка є фундаментальним елементом особистісного розвитку та загального благополуччя людини. Від рівня самооцінки значною мірою залежить емоційний стан, здатність адаптуватися до стресових ситуацій, а також ефективність взаємодії з оточуючим середовищем. Порухення адекватної самооцінки може призводити до різноманітних психологічних розладів, таких як депресія, тривожність, низька мотивація, що в свою чергу значно впливає на загальний стан здоров'я. У сучасному світі, де зростає рівень соціального стресу та змінюються вимоги до особистості, важливість формування здорової та збалансованої самооцінки стає особливо нагальною, оскільки вона безпосередньо впливає на здатність людини підтримувати психологічну рівновагу та ефективно функціонувати в різних сферах життя.

Здоров'я є однією з найважливіших цінностей для кожної людини, адже, як зазначав великий філософ Сократ, «Здоров'я – не все, але все без здоров'я – ніщо». Воно впливає на якість нашого життя, на нашу здатність досягати цілей, розвиватися в професійній сфері та взаємодіяти з оточенням. З плином часу, у процесі онтогенезу, людина набуває різного досвіду, що формує її сприйняття себе та власну самооцінку. Самооцінка особистості є важливим фактором, який визначає, як людина оцінює свої фізичні, інтелектуальні та моральні якості, а також своє місце серед інших. Вона безпосередньо пов'язана з тим, яку значущість людина надає собі, як оцінює свої можливості та вміння, а також як ставиться до досягнутих результатів у житті та взаєминах з іншими людьми. Оцінка власних здібностей та життєвих можливостей має значний вплив на психічне здоров'я людини та її здатність підтримувати загальний баланс у житті [1, с.65-66].